

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119208271
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2119208271.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, 2/ D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti rodičov: R. D., nar. XX.XX.XXX, bytom E. XXX/XX, B., a O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. XX. S. XX/X, Y., o návrhu matky na zverenie maloletej L. do osobnej starostlivosti matky, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40P/58/2019-34 zo dňa 26.02.2020 vo výroku o určení výživného, taktó

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o určení výživného, v závislých výrokoch III. o dlhu na zročnom výživnom a VII. o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloletú L. D., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Výrokom II. otcovi uložil povinnosť s účinnosťou od 01.10.2019 prispievať na výživu maloletej L. sumou 150,- Eur mesačne, vždy do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky. Výrokom III. nedoplatok na zročnom výživnom u maloletej L. za obdobie od 01.10.2019 do 26.02.2020 v celkovej sume 750,- Eur sa otcovi povoľuje splácať po 50,- Eur mesačne, popri bežnom výživnom, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky, k rukám matky. Výrokom IV. súd styk otca s maloletou L. neupravil. Výrokom V. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014-19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/12/2017-91 zo dňa 17.08.2017 v časti týkajúcej sa maloletej L.. Výrokom VI. vyslovil, že rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014-19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37P/32/2016-61 zo dňa 12.04.2017 a uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/148/2017-114 zo dňa 17.01.2018 v časti týkajúcej sa maloletej D. týmto nie je dotknutý a napokon výrokom VII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 26, § 36 ods. 1, § 24 ods. 1 a 4, 5, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1 - 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, § 121 Civilného mimosporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od posledného rozhodovania súdu na Okresnom súde Prievidza v konaní sp. zn. 11P/12/2017 dňa 17.08.2017 a na Okresnom súde Trnava v konaní sp. zn. 37P/32/2016 zo dňa

27.02.2017 v spojení s odvolacím konaním vedeným pred Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 24CoP/148/2017 s uznesením zo dňa 17.01.2018 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane oprávneného maloletého dieťaťa - L. a k podstatnej zmene pomerov na strane povinného otca. Od posledného rozhodovania súdov uplynuli dva roky. V tom čase otec podal návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky k maloletej L., pretože mesačné náklady, ktoré vynakladá na maloletú L., boli 260,-eur, pričom jeho jediným príjmom bola dávka v hmotnej núdzi v sume 188,60 eur. Nezamestnaným bol od 01.12.2016. Otec s maloletou L. žili vtedy v spoločnej domácnosti, 5 izbového rodinného domu, ktorého výlučným vlastníkom bol otec a náklady na bývanie predstavovali cca 140,- eur mesačne. Otec mal s maloletou L. vytvorený pozitívny citový vzťah, dcéra ho rešpektovala. L. navštevovala ôsmy ročník základnej školy, s otcom chodila na plaváreň alebo na výlety, rada sa korčuľovala a chodila von s kamarátkami. Matka žila v spoločnej domácnosti s maloletou D., partnerom a spoločným dieťaťom v 3-izbovom byte v osobnom vlastníctve partnera. Výdavky na spoločnú domácnosť v tom čase ustálila na sumu 912,- eur včítane výživného v sume 33,- eur na maloletú L., pričom aj jej partner mal vyživovaciu povinnosť na svoje dieťa z predchádzajúceho vzťahu v sume 200,- eur mesačne. Mesačný príjem matky bol v tom čase rodičovský príspevok v sume 203,20 eur a prídavky na dve deti (D. a D.) v sume 47,03 eur. Príjem jej priateľa predstavoval cca 800,- eur mesačne. Pri takto zistených a ustálených pomeroch súdy zvýšili povinnosť matky podieľať sa na výžive maloletej L. na sumu 100,- eur mesačne a povinnosť otca podieľať sa na výžive maloletej D. sumou 130,- eur mesačne, ktorý výrok nenadobudol právoplatnosť pre späťvzatie návrhu matky v odvolacom konaní.

Od posledného rozhodnutia došlo k faktickej zmene výkonu osobnej starostlivosti u maloletej L. z otca na matku, keď L. dňa 28.09.2019 v doprovide matky opustila domácnosť otca v čase, keď sa otec sťahoval do bytu svojej priateľky, s ktorou si maloletá L. nerozumela. Maloletá L. uviedla, že letné prázdniny 2019 strávila u matky v B., a keď sa vrátila na začiatku školského roka v septembri 2019 do Y., zistila, že otec trávi väčšinu svojho času v byte svojej priateľky, v prenajatom byte žije maloletá sama ako na internáte, chladnička bola prázdna, ak sa chcela najesť, mala ísť do bytu priateľky otca. Otec sa o ňu nezaujímal, nestaral. Keďže s priateľkou otca si dlhodobo nerozumela, v deň sťahovania zavolała matku z B. a odišla s ňou natrvalo do B.. Otec na pojednávaní uviedol, že je nezamestnaný je cca 2,5 roka, s čím sa súd nestotožnil, nakoľko z lustrácie príjmu otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec od 01.12.2016 do súčasnosti pracoval ako zamestnanec resp. na dohodu o vykonaní práce: od 05.02.2018 do 27.03.2018, t. j. necelé dva mesiace v N. D. s. r. o. ; od 09.02.2018 do 28.02.2018 v Y. - Y., spol. s r.o. a od 09.09.2019 do 28.09.2019 v S. O. V., s.r.o., čo značí, že otec za obdobie posledných troch rokov odpracoval cca tri mesiace, z čoho má súd za to, že otec cieľavedome stratil pracovné návyky, legálne pracovať a podnikáť za účelom dosiahnutia zisku sa mu neopláca, vyhovuje mu evidencia na úrade a poberanie štátnych dávok. Počas súdneho konania bol otec zamestnaný od 30.10.2019 do 15.11.2019 v K. Q., s.r.o.

Od posledného rozhodovania súdov otec predal 5-izbový rodinný dom s odôvodnením, že tak vysporiadal záväzky, hypotekárny úver na dom, ktorý splácal mesačne po 218,- eur. Náklady na bývanie v roku 2017 otec uvádzal v sume 144,16 eur mesačne. Po predaji rodinného domu v máji 2018 odišiel s maloletou L. bývať do prenájmu s nájmom 300,- eur mesačne. Z predaja rodinného domu mu nezostali žiadne peniaze, pretože v roku 2018 podporil svoje deti, ktoré potvrdili, že boli s otcom na dovolenke v Grécku na ostrove, pričom otec išiel v to leto do Grécka ešte na jednu dovolenku, avšak už len s priateľkou. Tá začala podnikáť, otvorila si second hand s oblečením, ktoré nakupovala za výdatnej finančnej pomoci otca v J. J., podnikala s reklamou na facebook-u pod označením „J. B.“. Maloletá L. uviedla, že otec hradil z jej pohľadu všetky výdavky svojej priateľky, no podnikaniu priateľky sa nedarilo a ako vyplýva z informatívneho výpisu zo živnostenského registra Slovenskej republiky, partnerka otca B. T. ukončila živnosť zo dňa 29.09.2017 dňom 01.03.2019. Z predaja rodinného domu otcovi nezostali žiadne úspory a toho času poberá dávku v hmotnej núdzi už len vo výške 91,20 eur, býva u priateľky, ktorá ho živí z príjmu upratovačky v L. s G. G. so sídlom v J. v sume cca 600,- eur v čistom.

Otec tvrdil, že o prácu zo septembra 2019 prišiel pre psychické problémy, ktoré súdu nepreukázal. Súd nezistil žiadnu prekážku, ktorá by bránila otcovi v zamestnaní sa. Už v čase rozhodovania tunajšieho súdu o zvýšení povinnosti otca prispievať na výživu maloletej D. súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca, ktorý by mohol dosahovať v trenčianskom kraji s poukazom na ním dosiahnuté vzdelanie, keď priemerný plat v národnom hospodárstve za rok 2016 predstavoval 912,- eur, v trenčianskom kraji 833,- eur. Pokiaľ otec v roku 2017 z príjmu dávky v hmotnej núdzi vo výške 188,60 eur hradil náklady na chod domácnosti v sume (144,16 eur energie, 200,- eur strava + hygienické potreby, hypotekárny úver 218,- eur, pôžička 231,- eur, poisťky na deti 36,- eur + 13,28 eur) 842,44 eur, pričom sám uvádzal náklady na osobnú starostlivosť maloletej L. v sume 260,- eur (oblečenie 80,- eur, lieky 20,- eur, drogéria 30,- eur, strava v škole 30,- eur, podiel na strave v domácnosti 100,- eur), v takom prípade sa návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti otca z dôvodu zmeny osobnej starostlivosti o maloletú L. v sume 150,- eur

mesačne javil ako plne dôvodný. Od posledného rozhodovania súdu vzrástla priemerná hrubá mesačná mzda v trenčianskom kraji na viac ako 1.086,- eur (v 4. kvartáli 2018), pričom v oblasti technických činností dosahovala až 1.196,- eur v hrubom.

Matka výdavky na maloletú L. riadne ustálila, otec tieto výdavky ani nerosporoval. Pravidelné mesačné výdavky predstavujú: cestovné do školy B. - Trnava 26,- eur, oblečenie 40,- eur, hygienické potreby 40,- eur, kredit na mobil 8,- eur, stužková 25,- eur, posilňovňa (12 x 4,50) 54,- eur. Mimoriadne a jednorazové výdavky predstavujú: knihy, zošity do školy 32,- eur, ZRPŠ 20,- eur, jednorazové výdavky na oblečenie na začiatku školského roka vrátane obuvi na prax 226,- eur, zdravotný preukaz na prax 7,- eur, stomatológ odhadom 420,- eur na rok. Čo sa týka pomerov matky, tie sa zmenili od posledného rozhodovania súdu len v časti jej zamestnania sa, keď od 22.08.2017 pracuje v C. E. v B. s príjmom 665,- eur v hrubom.

4. Vecne vo vzťahu k určení výživného argumentoval súd prvej inštancie tým, že zhodnotením odôvodnených potrieb maloletej L., zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov otca, ktorému nepridala od posledného rozhodovania žiadna nová vyživovacia povinnosť (L., D.) s prihliadnutím na pomery partnerky otca B. T. a zhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov matky maloletej L. a jej partnera, po porovnaní s pomermi v roku 2017, kedy súd naposledy rozhodoval o povinnostiach oboch rodičov k maloletým deťom z ich vzťahu, došiel súd k záveru, že návrhu matky na zverenie maloletej L. do jej osobnej starostlivosti je dôvodné vyhovieť. Maloletá L. je spokojná v domácnosti matky, so sestrou D. a nevlastným bratom D. a jeho otcom si rozumie. V tejto domácnosti žije už šesť mesiacov, v škole prosperuje. Otec sa od času jej odsťahovania sa dňa 28.09.2019 o maloletú L. nezaujímal, bremeno obnovenia vzťahu prenáša na maloleté dieťa. K narodeninám L. v januári nedal darček, na Vianoce tiež ani jedno z jeho detí nedostalo vecné dary, obmedzil sa len na zaslanie sms. Z takéhoto správania sa mal súd preukázané, že otec neprejavuje kvalifikovaný záujem o svoje deti, s týmito sa nestretáva, u maloletej D. dokonca od leta 2018 nedošlo k stretnutiu napriek súdom určenej úprave styku otca s dieťaťom. Z tohto dôvodu súd určil, že oprávneným a povinným zastupovať maloletú L. bude výlučne matka, keď otec sa nepodieľa na výkone jeho rodičovských práv a povinností žiadnym spôsobom, dokonca neplatí výživné na maloletú D. napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu súdu od júna 2014. Nakoľko rodič, ktorý sa nepodieľa na výlučnej osobnej starostlivosti o dieťa, je povinný prispievať na jeho výživu, súd určil otcovi s účinnosťou od 01.10.2019 výživné na maloletú L. v sume 150,- eur mesačne, k rukám matky, vopred, vždy do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred. Nedoplatok na zročnom výživnom v sume 750,- eur povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky po 50,- eur mesačne.

Týmto sa zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014-19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/12/2017-91 zo dňa 17.08.2017 v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletej L.. K zmene úpravy práv a povinností otca k maloletej D. nedošlo, keď doterajšia úprava je postačujúca, otec sa najmä v časti výživného doteraz nepodieľa na plnení povinností. Súd preto napomenul matku, aby si riadne plnila povinnosti zákonného zástupcu maloletých detí.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v zmysle generálnej klauzuly mimosporového konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; účastníci náhradu trov konania ani nežiadali priznať.

5. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o určení výživného podal odvolanie otec. Uviedol, že v súčasnej dobe je v evidencii na ÚPSVaR, nič nevlastní a jeho mesačný príjem je dávka v hmotnej núdzi vo výške 91,20 eur/mesiac. Konanie v uvedenej veci hodnotí ako jednostranné v prospech navrhovateľky. Sú veľké rozdiely medzi zápisnicou a ním odprezentovanými skutočnosťami v rámci zvukového záznamu, ktoré neboli zohľadnené. Bolo znemožnené vyjadrenie sa v uvedenej veci zo strany priateľky otca B. T. z dôvodu jej vykázaní zo súdnej miestnosti pred začatím pojednávania i napriek tomu, že žili s maloletou dcérou L. v tom čase v Y. spoločne. Na základe priebehu pojednávania má osobný pocit zo zaujatosti voči jeho osobe. Vo vyjadreniach zo strany maloletej dcéry L. boli viackrát uvedené nepravdy a výmysly. Nie je správne zistenie zo strany prvoinštančného súdu vo veci preukázateľnej straty zamestnania v skúšobnej dobe a následnej návštevy psychiatra v Handlovej (existujúce záznamy v zdravotnej karte) z dôvodu odchodu maloletej dcéry L., ktorý prebehol bez vedomia otca a nebol mu žiadnym spôsobom dopredu oznámený, čo môže potvrdiť aj priateľka otca B. T.. Navrhuje zrušenie rozsudku Okresného súdu v Trnave vzhľadom na súčasnú finančnú situáciu v časti určeného výživného vo výške 250,- eur mesačne a zároveň navrhuje stanovenie minimálneho

výživného vo výške 27,13 eur mesačne i napriek tomu, že nespĺňa v súčasnej dobe ani len relevantné životné minimum vo výške 95,96 eur.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že so znížením výživného nesúhlasí, pretože to nie je v záujme maloletých detí. Výšku výživného ponecháva na úvahu súdu.

7. Matka maloletej vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dve deti sa nedajú užiť zo sumy 54,26 eur mesačne. Neverí, že otec žije len z dávky v hmotnej núdzi. Popísala situáciu za ktorej maloletá odišla od otca. Otec sa o deti nezaujíma. Navrhuje ponechať rozsudok prvoinštančného súdu, ktorý predstavuje 250,- eur, na D. 100,- eur a na L. ako rozhodol prvoinštančný súd.

8. Otec v replike uviedol, že vzhľadom k pretrvávajúcej zlej finančnej situácii trvá na svojom pôvodnom návrhu. Uviedol, že žije len zo sociálnych dávok, s pomocou svojej priateľky. Ďalej sa vyjadril k okolnostiam odchodu maloletej L. k matke.

9. Kolízny opatrovník v duplike zopakoval, že nesúhlasí so znížením výživného, pretože nie je v záujme maloletých detí.

10. Matka maloletej v duplike uviedla, že výšku výživného ponecháva na rozhodnutie súdu.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že rozsudok je v napadnutom výroku o určení výživného, v závislých výrokoch o dlhu na zročnom výživnom a o náhrade trov konania vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

12. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej L., vo vzťahu k maloletej D. nerozhodoval, keďže v konaní pred súdom prvej inštancie žiaden návrh na zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov zo strany účastníkov konania nebol podaný, ani súd nezistil z úradnej povinnosti podmienky pre rozhodovanie vo vzťahu k maloletej D.. Pokiaľ otec v odvolaní žiadal upraviť výšku výživného k maloletej D., takúto požiadavku je potrebné považovať za nový návrh, ktorým sa bude zaoberať súd prvej inštancie. Súdom prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním výrokom I. zveril maloletú L. D., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, výrokom II. otcovi uložil povinnosť s účinnosťou od 01.10.2019 prispievať na výživu maloletej L. sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15teho dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, výrokom III. nedoplatok na zročnom výživnom u maloletej L. za obdobie od 01.10.2019 do 26.02.2020 v celkovej sume 750,- eur sa otcovi povoľuje splácať po 50,- eur mesačne, popri bežnom výživnom, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s plnením aj len jednej splátky, k rukám matky. Výrokom IV. súd styk otca s maloletou L. neupravil. Výrokom V. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014-19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/12/2017-91 zo dňa 17.08.2017 v časti týkajúcej sa maloletej L.. Výrokom VI. vyslovil, že rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/5/2014-19 zo dňa 28.05.2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37P/32/2016-61 zo dňa 12.04.2017 a uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/148/2017-114 zo dňa 17.01.2018 v časti týkajúcej sa maloletej D. týmto nie je dotknutý a napokon výrokom VII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolaním otca bol rozsudok súdu prvej inštancie

napadnutý vo výroku o určení výživného. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na určenie výživného od 01.10.2019 vo výške 150,- eur mesačne, v nadväznosti nato určenie dlhu na zročnom výživnom za rozhodné obdobie vo výške 750,- eur, keď odvolacie dôvody otca smerovali proti výške výživného pre maloletú určeného súdom prvej inštancie.

13. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutom výroku o určení výživného a v závislom výroku o dlhu na zročnom výživnom, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

14. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku napadnutého vo výroku o určení výživného, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, vec i správne právne posúdil, rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie.

15. Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 3). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

18. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

19. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov maloletej s prihliadnutím na jej odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené otcovi súdom prvej inštancie zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca, ako i odôvodneným potrebám maloletej, zohľadniac i osobnú starostlivosť matky o maloletú. Pokiaľ ide o určenie výšku výživného otca pre maloletú od 01.10.2019 v sume 150,- eur, rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto časti vecne správny a určené výživné zodpovedá kritériám uvedeným v ustanoveniach § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Odvolacie námietky otca vo vzťahu k určenému výživnému nemali za následok úvahu odvolacieho súdu o potrebe zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti o výživnom pre maloletú, odvolací súd ich považoval za neodôvodnené. Odvolací súd pre spresnenie dopĺňa, že rozhodnutie súdu vo výroku o výživnom v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné posudzovať a odvodzovať zo zistených skutočností a kritérií existujúcich v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom výrok o výživnom je predbežne vykonateľný.

20. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca, tieto nemali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o výživnom. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, v ktorom zákonodarca ako prvé kritérium, z ktorého sa má pri určení výživného na strane povinného vychádzať, zakotvil schopnosti, možnosti povinného a až následne jeho skutočný príjem a majetkové pomery povinného. V danom prípade vzhľadom na vzdelanie otca, jeho vykonávanú prax a predchádzajúce zamestnania, vek a dobrý zdravotný stav (nebol preukázaný iný stav), je možné v zhode so súdom prvej inštancie ustáliť, že otec disponuje možnosťami a schopnosťami dostatočnými pre plnenie určenej výšky výživného pre maloletú. Tiež súd prvej inštancie správne pri určení výšky výživného prihliadol na majetkové pomery otca.

21. Otec ďalej v odvolaní vyjadril nesúhlas s určením výživného súdom prvej inštancie z priemernej nominálnej mzdy zamestnanca v oblasti technických činností s prihliadnutím na dosiahnuté vzdelanie. Ako už bolo uvedené vyššie na strane oprávneného je potrebné zistiť relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného súd preskúmava schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprímeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napr. zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu, smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Schopnosti povinného predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti; je možné rozumieť nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Súd prvej inštancie zistil

skutkový stav správne a úplne, keď vzhľadom na zistené pomery otca vychádzal z možností jeho pracovného uplatnenia a priemernej nominálnej mzdy zamestnanca SR v oblasti technických činností v rozhodnom období. Princíp potenciality príjmov má prednosť pred princípom fakticity príjmov práve aj v prípade, že povinný nevyužije všetky svoje možnosti a schopnosti na získanie zamestnania s dostatočným príjmom na plnenie vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Správne súd prvej inštancie zohľadnil fakt, že v posledných troch rokoch otec pracoval približne 3 mesiace a to na základe dohôd o vykonaní práce príp. pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe. Uvedené zistenia tak vedú k jedinému záveru, že ak nemá otec príjem zo zamestnania, či živnosti jeho aktivitu oprávneného rodiča smerujúcu k získaniu príjmov nemožno považovať za dostatočnú, keďže otec zjavne nevyužil všetky svoje možnosti a nezúročil všetky svoje schopnosti na zabezpečovanie zákonnej vyživovacej povinnosti k maloletej. Otec v konaní nepreukázal existenciu zdravotných prekážok brániacich mu získať zamestnanie. Súd prvej inštancie správne prihliadol na predpokladaný príjem otca, ktorý by mohol dosahovať, ak by sa zamestnal, z ktorého potencionálneho príjmu otca vychádzal pri určovaní výšky výživného a jeho postup v prejednávanej príhode podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine bol úplne namieste.

22. Otec namietal, že súd prvej inštancie nevypočul jeho priateľku B. T., k čomu odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu nevyplýva, že by otec jej výsluch navrhoval. Pokiaľ sa priateľka otca mala vyjadriť k spolužitiu s maloletou L., tieto okolnosti vzhľadom na predmet odvolacieho konania už boli nepodstatné. Z obsahu spisu nevyplýva, že by otec uplatnil voči sudkyňi námietku zaujatosti, pokiaľ by bolo možné považovať tvrdenia otca v odvolaní o zaujatosti sudkyňi súdu prvej inštancie, táto nemá náležitosti v zmysle § 52 ods. 2 vety prvej Civilného sporového poriadku a preto sa na ňu neprihliada podľa § 52 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku.

23. Pokiaľ ide o námietku otcom tvrdených veľkých rozdielov medzi zápisnicou a ním odprezentovanými skutočnosťami v rámci zvukového záznamu, ktoré neboli zohľadnené, otec v odvolaní nešpecifikoval aké rozdiely mal na mysli, pričom je potrebné uviesť, že otec obsah zápisníc z pojednávania nenamietal, preto odvolací súd nemal dôvod pochybovať o skutočnostiach tvoriacich ich obsah.

24. Otec v odvolaní žiadal upraviť výšku výživného aj vo vzťahu k maloletej D., takúto požiadavku je potrebné považovať za nový návrh, ktorým sa bude zaoberať súd prvej inštancie.

25. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletého dieťaťa, ktoré je v plnej miere odkázané výživou na svojich rodičov, keďže nie je schopné samé sa živiť. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň dieťaťa je odrazom životnej úrovne jeho rodičov a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektujúc vyživovaciu povinnosť otca k maloletej, rešpektujúc zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti, určil vyživovaciu povinnosť na maloletú správne. Výživné určené súdom prvej inštancie je vzhľadom na vek maloletej, aktuálne životné náklady a tendenciu zvyšovania jej životných nákladov v budúcnosti primerané. Rovnako zo skutočností zistených ohľadom príjmov a majetkových pomerov otca súdom prvej inštancie je jednoznačné, že osobné, majetkové a zárobkové pomery otca zodpovedajú súdom prvej inštancie sume 150,- eur mesačne od 01.10.2019 ako výživné na maloletú. Odvolací súd poznamenáva, že určené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletej a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o maloletú sa stará osobne a dobrovoľne si voči nej plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom jej príjmu. Odvolací súd považuje výživné pre maloletú od otca spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky za postačujúce pre pokrytie aktuálnych potrieb maloletej a jej záujmov.

26. Rovnako aj dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.10.2019 do 26.02.2020 vo výške 750,- eur určil súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne a správne povolil vzhľadom na jeho výšku jeho zaplatenie v splátkach vo výške 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

27. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a

právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určení výživného, vrátane závislých výrokov o dlhu na zročnom výživnom a o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutých a v prípade ktorých ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody ich nesprávnosti) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu ich vecnej správnosti potvrdil.

29. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).